

MISTÄ HAKIJARYHMÄT SAAVAT TIETOA JÄRJESTELMÄSTÄ JA TUNTEEKO SUOMALAINEN KULUTTAJA MERKIT?

Marjo Särkkä

Helsingin yliopisto/Ruralia-instituutti

Päivi Töyli ja Mervi Louhivaara, Turun yliopisto/Brahea-keskus

Marita Suontausta, Maa- ja kotitalousnaisten Keskus

Nimisuoja antaa lisäarvoa, #nimisuoja2025-seminaari 8.12.2022, Helsinki

Maa- ja metsätalousministeriö

UNIVERSITY OF HELSINKI

TURUN
YLIOPISTO

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

#NIMISUOJA2025

– SUOMALAISEN NIMISUOJAN UUDET
TUOTTEET, TEKIJÄT JA KULUTTAJAT

Maa- ja metsätalousministeriö

UNIVERSITY OF HELSINKI

TURUN
YLIOPISTO

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

HANKKEELLA OLI KAKSI PÄÄTAVOITETTA:

1. Tehdä suomalaisia nimisuojat tuotteita kuluttajille tunnetuksi.
2. Edistää uusien suomalaisten nimisuojat tuotteiden saamista nimisuoja järjestelmään.

Suojattu alkuperänimitys (SAN)
Skyddad ursprungsbeteckning (SUB)
Protected Designation of Origin (PDO)

Suojattu maantieteellinen merkintä (SMM)
Skyddad geografisk beteckning (SGB)
Protected Geographic Indication (PGI)

Aito perinteinen tuote (APT)
Garanterad traditionell specialitet (GTS)
Traditional Speciality Guaranteed (TSG)

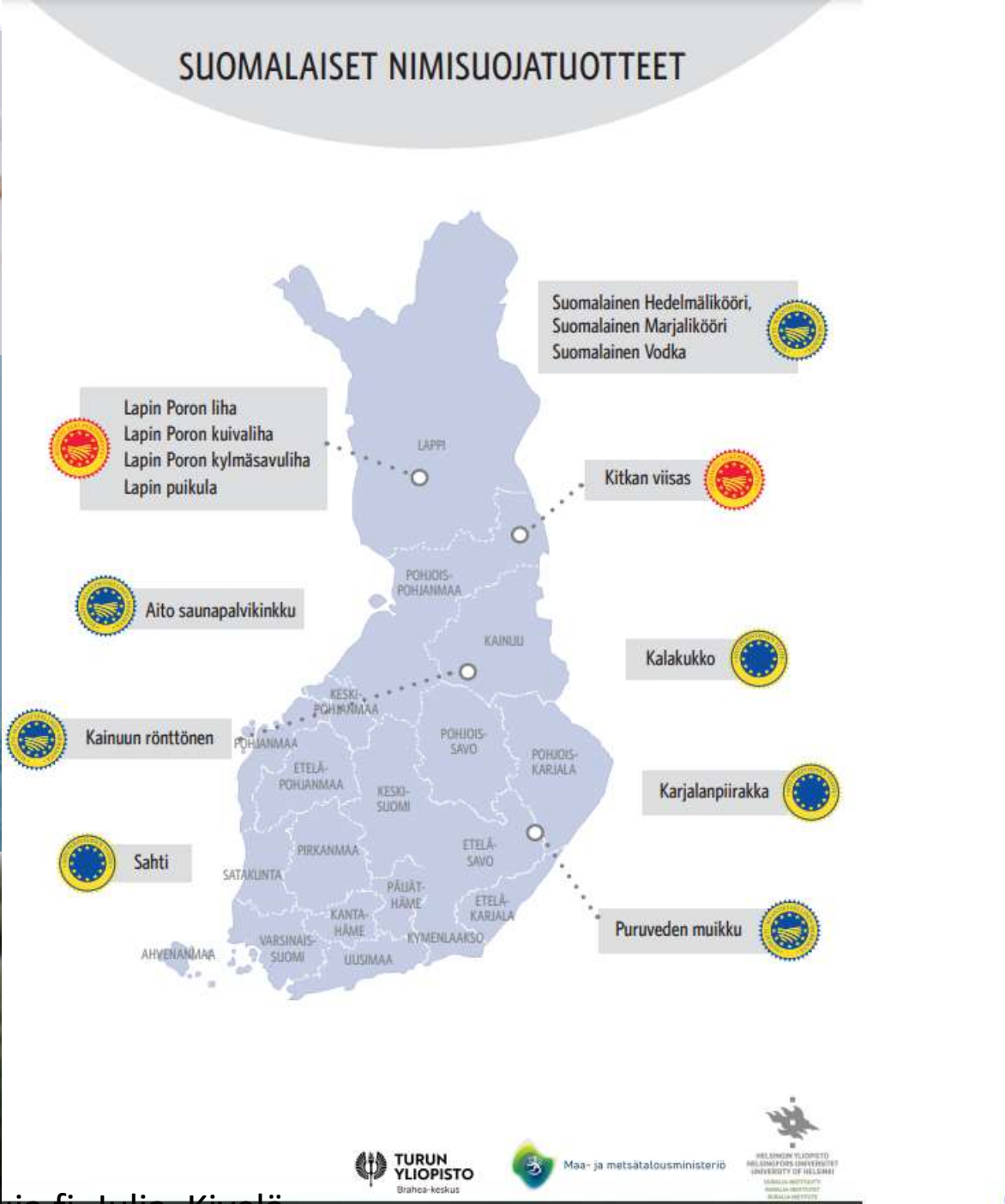

HANKKEESSA TUOTETTU AINEISTO

- **Koottu Aitojamakuja.fi sivustolle**
<https://aitojamakuja.fi/nimisuoja/> :
- Selitysvideo
- Opetusvideot
- Infograafit
- Päivitetyt kartta nimisuojuatuotteista Suomessa
- Esitteet jne.
- Kuva – ja videomateriaalia suomalaisista nimisuojuatuotteista (vapaasti käytettävissä)

SUOMALAISET NIMISUOJATUOTTEET

Kuvat: aitojamakuja.fi, Julia Kivelä

Maa- ja metsätalousministeriö

HELSINKIN YLIOPISTO
HELSINKI FINLAND
UNIVERSITY OF HELSINKI

HAKEMUKSET

Rekisteröity

- Aito saunapalvikinkku/Äkta basturökt skinka (SMM) rekisteröity 29.9.2022

EU-tason käsittelyssä

- Suonenjoen mansikka (SMM)

Kansallisella tasolla

- Savolainen talkkuna/Savolainen talakkuna (SMM) vastaväitemenettelyssä
- Savolainen mustikkakukko (SMM)
- Pohjalainen leipäjuusto (SMM)
- Kainuun juustoleipä/Kainuulainen juustoleipä (SMM)
- Tikkatee/Pakuritee (SMM)
- Yläsavolainen muurinpohjalettu (SMM)

Hakemusluonnokset

- Åländsk äppel (SMM)
- Lopen peruna (SMM)
- Puruveden muikun mäti (SMM)
- Åländsk honung (SMM)
- **Lisäksi työpajoja pidetty ja hakemusprosessia käyty läpi**
 - Åländsk potatis
 - Åländskt svartbröd
 - Åländskt hemvete
 - Åländskt lamm
 - Åländsk får
 - Lörtsy (SMM)
 - Suomalainen marja-/hedelmäviini
 - Sundom böckling
 - Saaristolaisleipä
 - Vatruska ja Sultsina

- Nordiska blåbär/Pohjoismainen mustikka (SMM)
- Ruotsalaisten ja suomalaisten marja-alan toimijoiden kanssa tehty yhteishakemus, ei ole jätetty vielä kansalliseen käsittelyyn kummassakaan maassa

EU:N NATURAL MINERAL WATER/ LUONNON MINERAALIVESI -REKISTERI

- Tehty hakemusohjeet yrityksille
- LIST OF NATURAL MINERAL WATERS

https://food.ec.europa.eu/system/files/2022-08/labelling-nutrition_mineral-waters_list_eu-recognised.pdf

- Suomella rekisterissä
1 vesi (Vellamo)

Maa- ja metsätalousministeriö

UNIVERSITY OF HELSINKI

TURUN
YLIOPISTO

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

- **Tanska: 15**
 - *Aqua d'Or*
 - *Carslberg Kurvand*
- **Norja 11**
 - *Voss*
- **Ruotsi 10**
 - *Ramlösa*
 - *Åre Water*
- **Islanti 1**
 - *Icelandic Glacial*

- **Viro 9**
 - *Värška (5 erilaista)*
- **Ranska (kymmeniä)**
 - *Evian, Perrier, Vittel*
- **Italia(kymmeniä)**
 - *Sanpellegrino*
- **Liettua 25**

TUNNETAANKO NIMISUOJAMERKIT?

Maa- ja metsätalousministeriö

UNIVERSITY OF HELSINKI

TURUN
YLIOPISTO

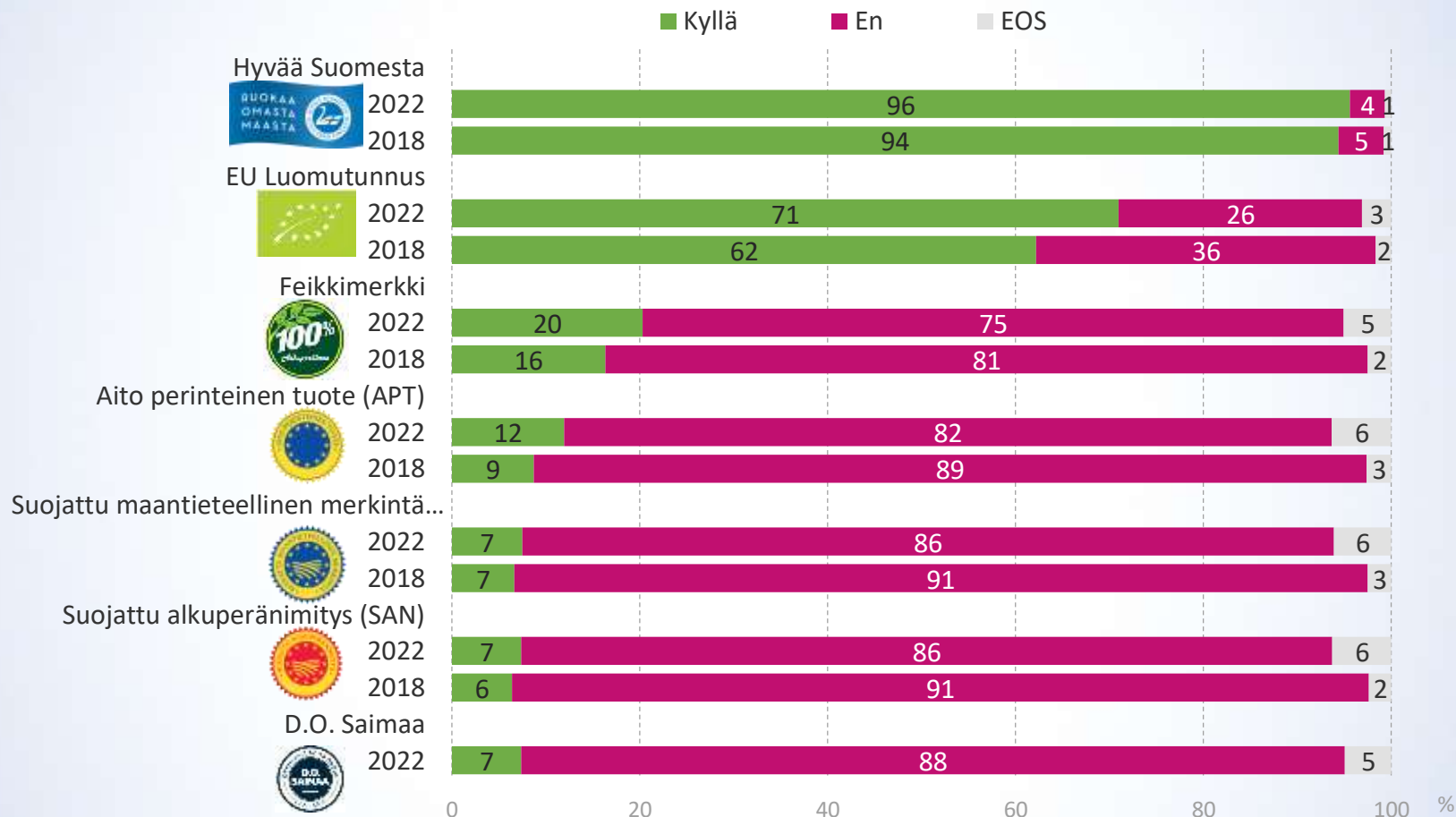

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

TUNNETAANKO MERKIT?

Kuluttajakysely, 2018 (n=1004) ja 2022 (n=501)

Taloustutkimus Oy, Helsingin yliopisto/Ruralia-instituutti, Turun yliopisto/Brahea-keskus

Maa- ja metsätalousministeriö

UNIVERSITY OF HELSINKI

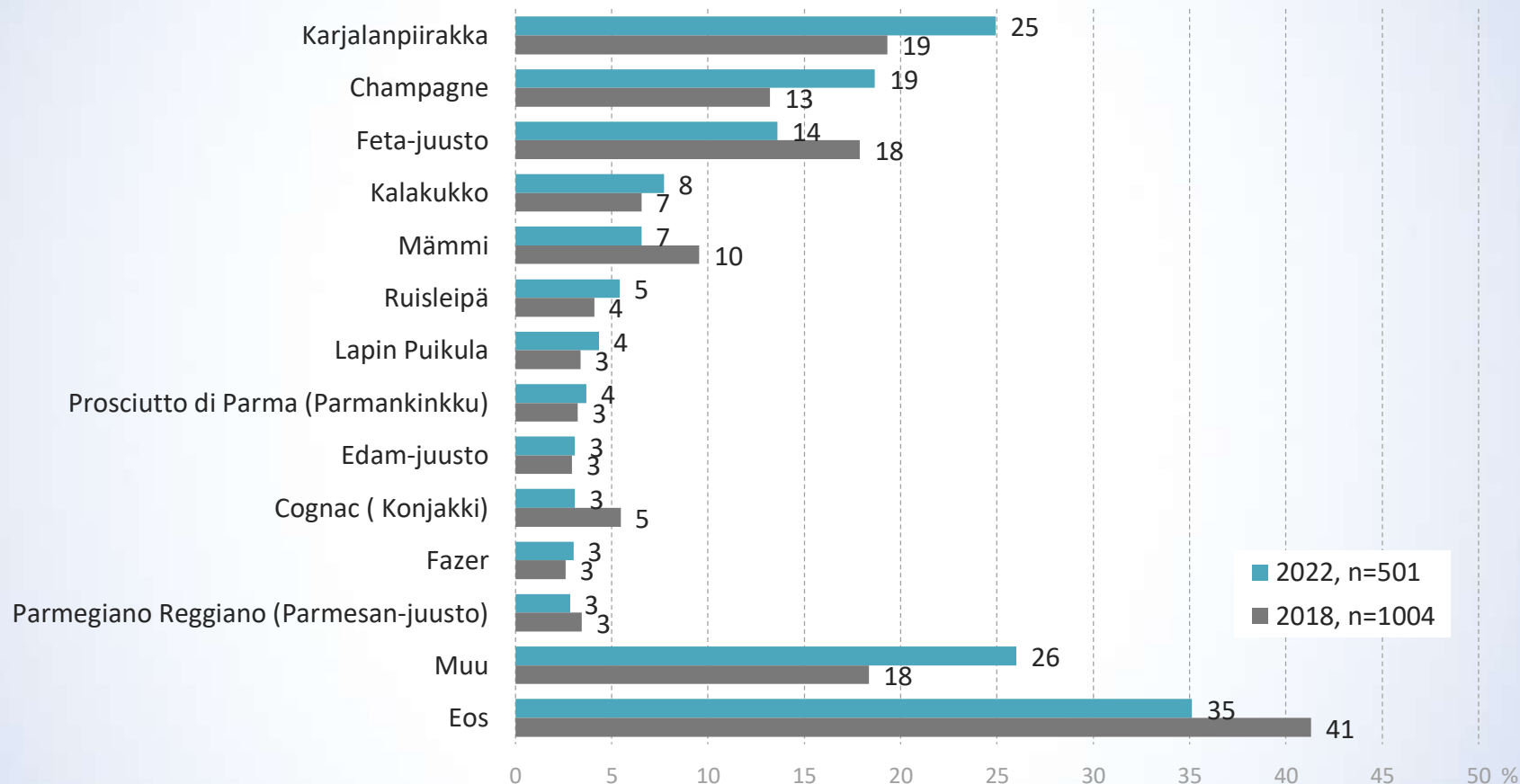
TURUN YLIOPISTO

MAA- JA KOTITALOUSNAISET

”Kun mietit kotimaisia ja ulkomaisia elintarvikkeita, mitä nimisuojujattuja elintarvikkeita sinulle tulee mieleen?”

Spontaanit vastaukset:

LOPUKSI: MIKSI NIMISUOJATA?

- **Nimisuojatuotteet lisäävät taloudellista resilienssiä (FAO, 2018)**
- **Nimisuojatuotteet ovat kestävien ruokajärjestelmien ajureita alueillaan (FAO, 2018; Kizos, 2017)**
- **Nimisuojatuotteet ovat tyypillisesti ”Lippulaivatuotteita” alueillaan (FAO, 2018)**
- **Kuluttaja tekee ostopäätöksiä subjektiivisen laadun perusteella (Grunert, 2016)**
- **Suomalainen kuluttaja ei tunne vielä nimisuojamerkkejä (PROMO-Loppuraportti, 2020)**
- **Nimisuojoilla positiivinen heijastusvaikutus mm. ruokamatkailuun**
- **Nimisuojatuotteilla voidaan kehittää suomalaista ruokapuhetta, lisätä suomalaisen ruoan arvostusta**

UUSI HANKE

- **Erityiseksi todettu.**
 - Ruokaketjun kehittäminen/Ruokavirasto
 - Helsingin yliopisto/Ruralia-instituutti
 - Turun yliopisto/Brahea-keskus
 - Kaiku Helsinki Oy
- **Alkaa 1.1.2023**

KIITOS!

marjo.sarkka@helsinki.fi

p.+358 44 5906849

Maa- ja metsätalousministeriö

UNIVERSITY OF HELSINKI

TURUN
YLIOPISTO

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

LÄHTETÄ

- FAO (2018). Strengthening sustainable food systems through geographical indications. An analysis of economic impacts. <http://www.fao.org/3/i8737en/l8737EN.pdf>
- Grunert, K. G., & Aachmann, K. (2016) Consumer reactions to the use of EU quality labels on food products: A review of the literature. *Food Control*. Vol 59. 178-187. doi:<https://doi.org/10.1016/j.foodcont.2015.05.021>
- Kizos, T., Koshaka, R., Penker, M., Piatti, C., Vogl, C. R., & Uchiyama, Y. (2017) The governance of geographical indications: Experiences of practical implementation of selected case studies in Austria, Italy, Greece and Japan. *British Food Journal*, 119(12), 2863-2879.
- Särkkä-Tirkkonen, M., Töyli, P. & Havaste, E. (2020). Promo-nimisuoja tuotteiden monimediakampanja. Loppuraportti Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti.
- Särkkä, M & Autio, M. 2022. Finnish consumer's awareness of EU food quality labels and labels of origin. In: Proceedings Worldwide perspectives on geographical indications.. Montpellier 5.-8.7.2022.

